

Tutoriat SD 1: Sortări, Complexitate și Containere STL

Cupins:

- Analiza complexității (Big O, cazuri medii, best-case și worst-case)
- Algoritmii de sortare și clasificarea lor
- Containere STL din C++ (vector, stack, queue) și avantajele folosirii lor în comparație cu implementările clasice.

1. Analiza Complexității Algoritmice

1.1. Notarea Big O și alte notații

În analiza algoritmilor se folosesc notații precum:

- Big O (O): descrie complexitatea maximă (cazul cel mai defavorabil).
- Omega (Ω): oferă o limită inferioară (cazul cel mai bun).
- Theta (Θ): descrie o limită asimptotică strânsă (cazul mediu când timpul de execuție este similar în toate cazurile)

Big O (O):

- $f(n) \leq C * g(n)$, oricare $n \geq n_0$
- Descrie limita superioară a timpului de execuție al algoritmului.

Ω (Omega)

- $f(n) \geq C * g(n)$, oricare $n \geq n_0$
- Descrie limita inferioară a timpului de execuție al algoritmului.

θ (Theta):

- $C_1 * g(n) \leq f(n) \leq C_2 * g(n)$ pentru $n \geq n_0$
- Descrie atât limita superioară, cât și limita inferioară a timpului de execuție al algoritmului.

1.2. Exemple de Complexități

- $O(n)$: Timp de execuție liniar (ex.: parcurgerea unui vector).
- $O(n \log n)$: Timp de execuție optim pentru multi algoritmi de sortare prin comparație (ex.: Merge Sort, Quick Sort – în medie).
- $O(n^2)$: Timp de execuție pătratic (ex.: Bubble Sort, Selection Sort, Insertion Sort în cel mai rău caz).

2. Algoritmi de Sortare: Sortarea se poate clasifica în mai multe categorii:

2.1. Sortări Elementare

Acestea sunt algoritmi simpli de implementat, însă, în general, nu sunt foarte eficienți pentru seturi mari de date.

Bubble Sort

- Caz cel mai bun: $O(n)$ (dacă se verifică că vectorul este deja sortat)
- Caz mediu și cel mai rău: $O(n^2)$

Selection Sort

- Toate cazurile: $O(n^2)$

Insertion Sort

- Caz cel mai bun: $O(n)$ (vector deja sortat)
- Caz mediu și cel mai rău: $O(n^2)$

2.2. Sortări prin Comparație

Aceste algoritmi compară elementele între ele și, în medie, ating complexitatea de $O(n \log n)$:

Quick Sort

- Caz mediu: $O(n \log n)$
- Caz cel mai rău: $O(n^2)$ – însă acest scenariu poate fi evitat prin alegerea inteligentă a pivotului (ex.: mediana din 3, mediana medianelor sau pivot aleator)

Merge Sort

- Toate cazurile: $O(n \log n)$
- Notă: Necesită memorie suplimentară pentru vectorul auxiliar

Heap Sort

- Toate cazurile: $O(n \log n)$

2.3. Sortări prin Numărare

Aceste metode nu se bazează pe comparații directe, ci pe organizarea datelor într-o structură auxiliară:

Counting Sort

- Complexitate: $O(n + k)$, unde k este intervalul de valori

Radix Sort

- Complexitate: $O(n \cdot k)$, unde k reprezintă numărul de cifre sau componente

Bucket Sort

- Complexitate medie: $O(n + k)$ – eficiența depinde de distribuția datelor

2.5. Recomandări

În funcție de date:

- Numere naturale (ex. sub 10^6): Counting Sort poate fi foarte eficient.
- Șiruri de caractere / numere în baze diferite (ex. sub 10^{18}): Radix Sort este adesea preferat.
- Numere întregi: Bucket Sort poate oferi performanțe bune.

ATENȚIE: Utilizarea structurilor de date auxiliare (ex.: vector auxiliar în Merge Sort) influențează și complexitatea spațială a algoritmului.

3. Containerii STL și Implementările Clasice

Containerele din STL sunt clase ce gestionează automat memoria și oferă funcționalități standard, economisind timp la dezvoltare și reducând posibilitatea apariției erorilor.

3.1. Vector

Vectorul din STL este echivalentul unui tablou dinamic:

- Alocarea memoriei: La declarare se alocă un spațiu inițial; ulterior, la atingerea capacității, vectorul se realocă de obicei dublându-și mărimea.
- Operația `push_back` are o complexitate amortizată $O(1)$, însă realocările pot costa $O(n)$ la anumite inserări.

Exemplu clasic vs STL:

```
// Implementare clasică a unui vector
class Vector {
    int N;          // numărul de elemente
    int capacitate; // capacitatea curentă
    int v;
public:
    Vector(int N, int val, int capacitate) {
        this->N = N;
        this->capacitate = capacitate;
        v = new int[capacitate]();
        for (int i = 0; i < N; ++i)
            v[i] = val;
    }
    // Metode precum Push_Back, Pop_Back, Resize, etc.
    void Push_Back(int val) {
        if (N == capacitate)
            Resize();
        v[N++] = val;
    }
```

```

    }
    // ...
    ~Vector() { delete[] v; }
};

```

În STL, vectorul se comportă similar, dar beneficiază de o implementare optimizată și mult mai robustă.

3.2. Stack & Queue

Aceste structuri de date permit gestionarea datelor în mod specific:

Stack (Stivă)

- Principiu: LIFO (Last In, First Out)
- Operații de bază: `push` (adăugare), `pop` (eliminare) și `top` (extragere element de la vârf)
- Complexitate: toate operațiile sunt $O(1)$

Queue (Coadă)

- Principiu: FIFO (First In, First Out)
- Operații de bază: `push` (adăugare), `pop` (eliminare) și `front` (extragere element din față)
- Complexitate: toate operațiile sunt $O(1)$

Implementare Clasică vs STL

- Implementare clasică a unei stive:

```

void SolveNormal() {
    int T;
    cin >> T;
    const int Nmax = 1000;
    int Stiva[Nmax];
    int MarimeStiva = 0;
    while (T--) {
        char query[10];
        cin >> query;
        if (query[1] == 'u') { // operația "push"
            int x;
            cin >> x;
            if (MarimeStiva < Nmax)
                Stiva[MarimeStiva++] = x;

```

```

    } else if (query[0] == 'p') { // operația "pop"
        if (MarimeStiva > 0)
            MarimeStiva--;
    } else { // operația "top"
        if (MarimeStiva > 0)
            cout << Stiva[MarimeStiva - 1] << '\n';
        }
    }
}
}

```

- Implementare folosind STL:

```

include <stack>
void SolveSTL() {
    int T;
    cin >> T;
    stack<int> Stiva;
    while (T--) {
        string query;
        cin >> query;
        if (query[1] == 'u') {
            int x;
            cin >> x;
            Stiva.push(x);
        } else if (query[0] == 'p') {
            if (!Stiva.empty())
                Stiva.pop();
        } else {
            if (!Stiva.empty())
                cout << Stiva.top() << '\n';
        }
    }
}
}

```

Un procedeu similar se aplică și pentru coadă:

- Implementare clasică a unei cozi: se folosește un tablou cu două indicatoare (Left și Right) pentru a simula operațiile FIFO.
- Implementare STL:

```

include <queue>

```

```

void SolveSTL() {
    int T;
    cin >> T;
    queue<int> Coadă;
    while (T--> 0) {
        char query[10];
        cin >> query;
        if (query[0] == 'u') {
            int x;
            cin >> x;
            Coadă.push(x);
        } else if (query[0] == 'p') {
            if (!Coadă.empty())
                Coadă.pop();
        } else {
            if (!Coadă.empty())
                cout << Coadă.front() << '\n';
        }
    }
}

```

Toate aceste operații în cadrul STL se execută în $O(1)$, iar folosirea lor reduce semnificativ riscul de erori legate de gestionarea manuală a memoriei.